Eyrarbakki
verndarsvæði í byggð

Húsaskráning , sögulegur hluti

Héraðsskjalasafn Árnesinga

Héraðsskjalasafn Árnesinga

Umfang, stærð og söfnun heimilda

- Það eru 153 hús sem þarf að skoða.
  - 74 hús eru byggð fyrir 1918.
  - 21 hús byggt milli 1919 og 1940.
  - 58 hús byggð eftir 1941.
- Starfsmenn Héraðsskjalasafnsins annast:
  - Skráningu á upplýsingum úr ýmsum frumheimildum sem hafa lítið eða ekkert verið notaðar. Brunavirðingabækur Eyrarbakkahrepps, skjalasafn Endurskoðunarinnar- Árnessýsla húsaskattur og Fasteignamatsbók fyrir Árnessýslu 1916-1918.
  - Skráningu á upplýsingum úr ýmsu útgefnu efni s.s. húsakönnun Lilju Árnadóttur, Eyrarbakki.is, Saga Eyrarbakka, upplýsingum úr fornleifaskráningu o.fl.
  - Okkar vinna snýst fyrst og fremst um innslátt í gagnagrunn Minjastofnunar.

Héraðsskjalasafn Árnesinga

Gagnagrunnur Minjastofnunar

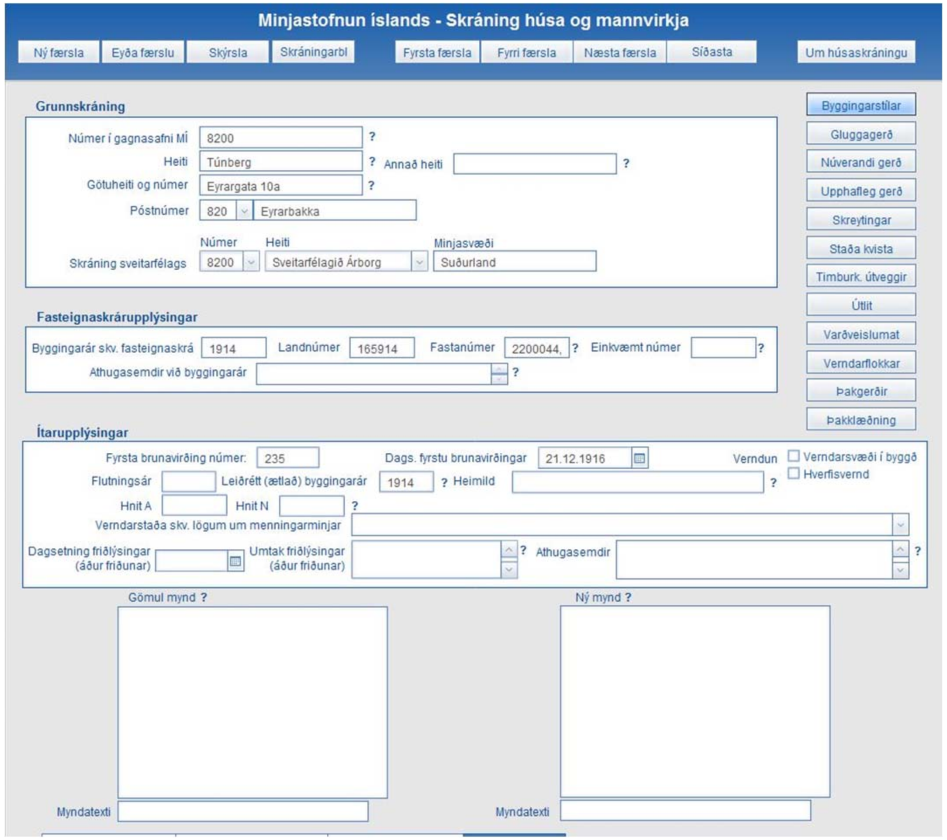

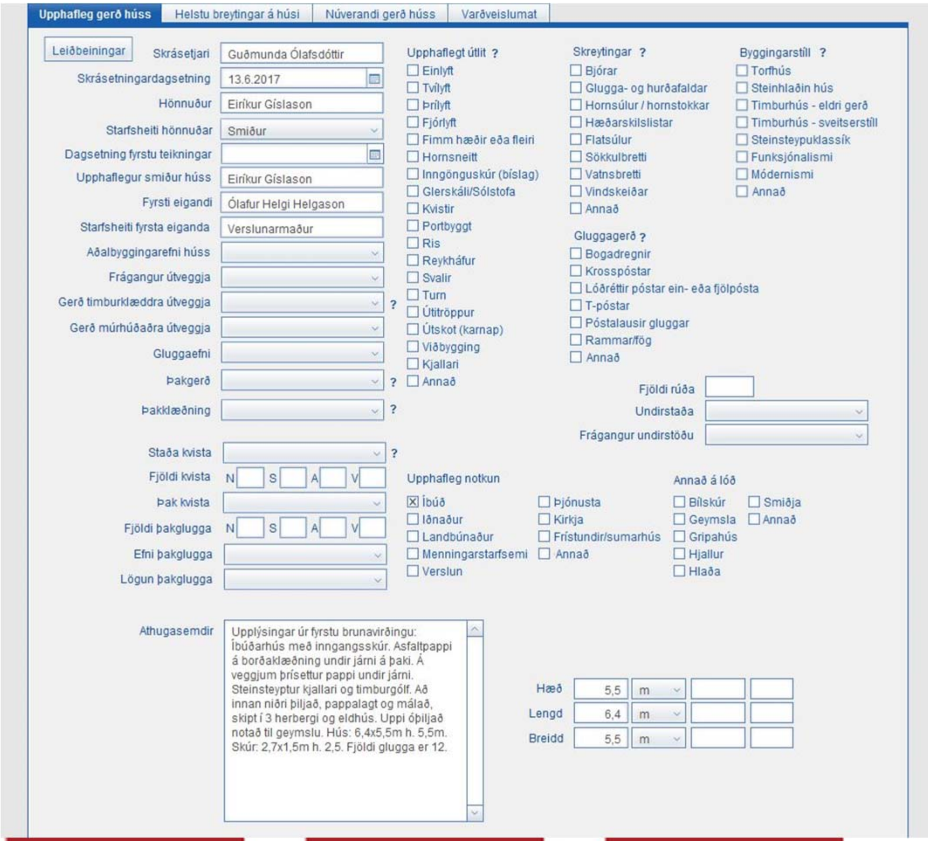

Gagnagrunnur Minjastofnunar

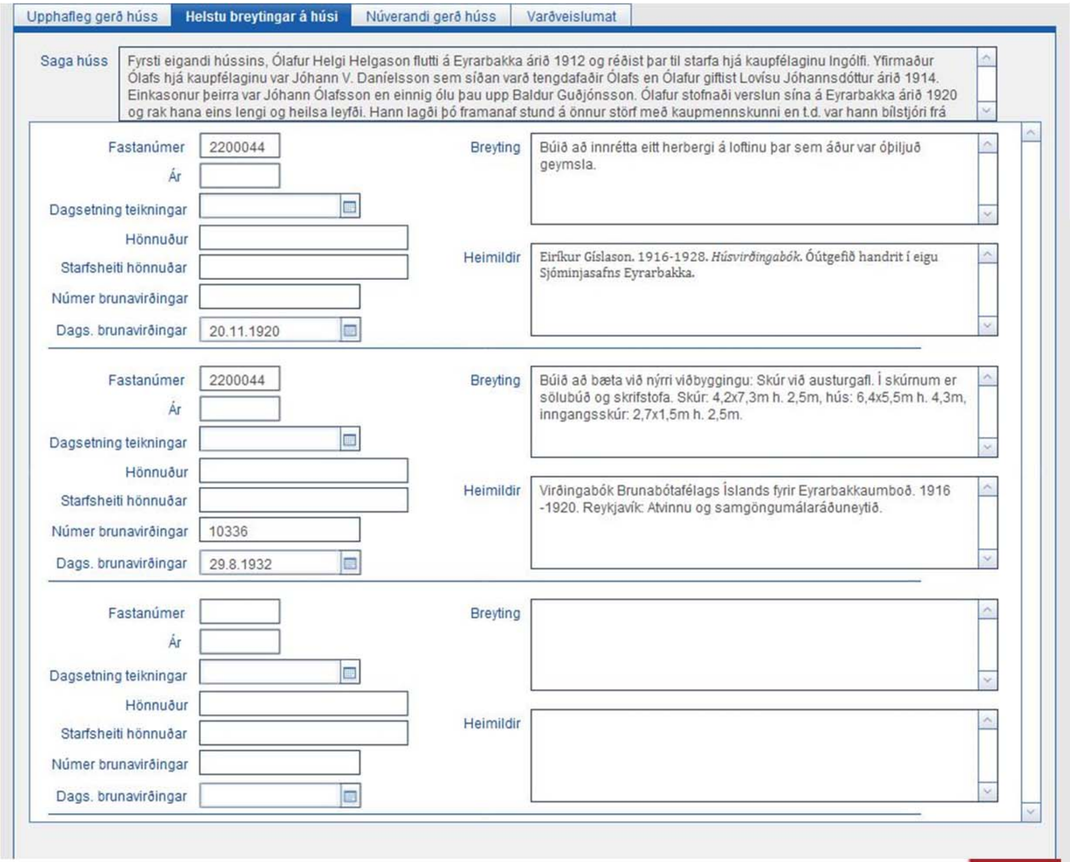

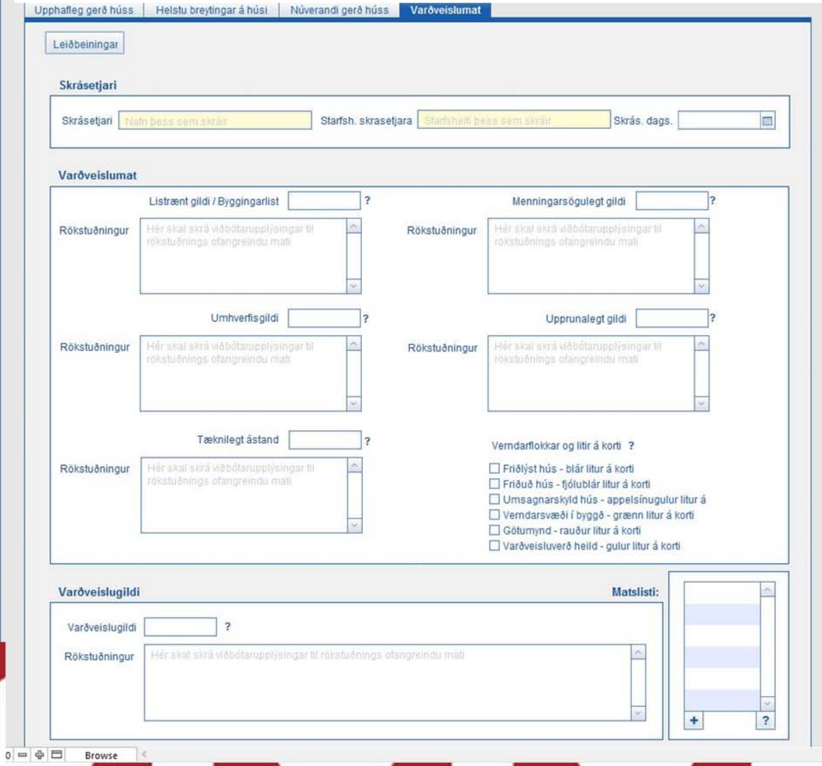

Byggingarár: **1908** Eyrargata 39a Eyri

Fyrsti eigandi: Sigurður Gíslason
Upphafleg notkun: Íbúð
Hönnuður:
Núverandi notkun:

Gerð húss:

	Upphafleg:	**Núverandi:**	**Helstu breytingar:**	**Hönnuðir breytinga:**
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar		
Útveggir:	Bárujárn			
Þakgerð:	Mænisþak			
Þakklæðning:	Bárujárn			
Undirstaða:	Hlaðin úr tilhöggnu grjóti			
Útlit:	Einlyft Inngönguskúr (bíslag) Portbyggt Ris Reykháfur			

Saga

Sigurður Gíslason smiður smíðaði húsið fyrir sjálfan sig árið 1908. Kristinn Vigfússon aðstoðaði Sigurð við smíðina og lýsir henni þannig í bókinni Kristinn Vigfússon staðarsmiður:
„Hann byrjaði á því að hlaða úr grjóti rétt manngengan kjallara og var fljótur að því. Síðan smurði hann steypu í grjótið og smíðaði húsið svo í hefðbundnum timburhúsastíl. Gengið var inn í gaflinn inn í eldhús og síðan hring um herbergin, því gangur var enginn. Oftast voru tvær stofur á móti suðri, og uppi á lofti fengust tvö lítil herbergi. Niður í kjallarann var gengið úr eldhúsinu undir stiganum, sem lá upp á loftið. Grindin var öll tegld saman með töppum og klædd utan með tommuborðum, pappa og járni en að innan með panel. Einangrun var engin í grindinni nema stundum heyruddi. Gólfborð voru ferníseruð en veggir og loft máluð. Gluggar voru tvísettir með 6 rúðum og krosspósti og 12 tommu rúðum. Rammarnir voru falsaðir og strikaðir, áður en þeir voru settir í gluggakistuna.“ (Guðmundur Kristinsson, 1987)
Eyri hefur lengst af verið sumarhús og hefur því verið haldið óbreyttu frá fyrstu tíð. Á það bæði við um herbergjaskipan og innanstokksmuni.

Guðmundur Kristinsson. Kristinn Vigfússon staðarsmiður. Selfoss: Árnesútgáfan. 1987. 34.
Lilja Árnadóttir. Eyrarbakki, húsakönnun. Reykjavík: Þjóðminjasafn Íslands. 1989. 32.
Þjóðskjalasafn Íslands. Fasteignamatsbók fyrir Árnessýslu. Fasteignamat 1916-1918 – undirmat; Árnessýslu III. Bls. 163.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:

Menningarsögulegt gildi:

Umhverfisgildi:

Upprunalegt gildi:

Tæknilegt ástand:

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:

Byggingarár: 1905 Eyrargata 22 Helgafell

Fyrsti eigandi: Helgi Jónsson
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun:

Gerð húss:

	Upphafleg:	Núverandi:	Helstu breytingar:	Hönnuðir breytinga:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar		
Útveggir:	Bárujárn			
Þakgerð:	Mænisþak			
Þakklæðning:	Bárujárn			
Undirstaða:	Hlaðin úr tilhöggnu grjóti			
Útlit:	Inngönguskúr (bíslag) Einlyft Ris Kjallari Portbyggt			

Saga

Helgi Jónsson verslunarmaður byggði húsið árið 1905 en seldi það fljótlega Jóhanni V. Daníelssyni kaupmanni. Jóhann nefndi húsið Haga en nafnið náði ekki að festast við það og hét það því áfram Helgafell eftir sínum fyrsta eiganda. Uppúr 1920 var viðbygging við húsið rifin og önnur byggð í staðin sem stendur enn. Eldri viðbyggingin var minni með risþaki og tveimur mjóum gluggum að vestan.

Lilja Árnadóttir. Eyrarbakki, húsakönnun. Reykjavík: Þjóðminjasafn Íslands. 1989. 37.
„Eyrarbakki.is". Magnús Karel Hannesson. Sótt 14.09.2017 á: http://m1004524729.dns-systems.net/wordpress/?page_id=584

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:

Menningarsögulegt gildi:

Umhverfisgildi:

Upprunalegt gildi:

Tæknilegt ástand:

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:

Byggingarár: 1913 Eyrargata 37a Suðurgata

Fyrsti eigandi: Sigurður Gíslason
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun:

Gerð húss:

	Upphafleg:	Núverandi:
Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar
Útveggir:		
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Bárujárn	
Undirstaða:	Steinsteypt	
Útlit:	Einlyft Kjallari Inngönguskúr (bíslag)	

Helstu breytingar:		Hönnuðir breytinga:
1926	Skúrinn þiljaður í eldhús, búr og gang. Húsið allt endurbætt.	
1942	Húsið sagt uppvirt vegna breytinga. Eftir breytingar voru mál hússins	
1950	Upplýsingar úr þriðju brunavirðingu: 3 herbergi, eldhús og inngangur. Kjallari	

Saga

Sigurður Gíslason smiður smíðaði húsið 1913 og bjó þar fyrst sjálfur. Sigurður byggði mörg hús á Eyrarbakka.

Lilja Árnadóttir. Eyrarbakki, húsakönnun. Reykjavík: Þjóðminjasafn Íslands. 1989. 60.
Þjóðskjalasafn Íslands. Fasteignamatsbók fyrir Árnessýslu. Fasteignamat 1916-1918 – undirmat; Árnessýslu III. Bls. 163.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:

Menningarsögulegt gildi:

Umhverfisgildi:

Upprunalegt gildi:

Tæknilegt ástand:

Varðveislugildi:

Verndarflokkar:

Holræsagerð og Mundakot

Héraðsskjalasafn Árnesinga

Stóra-Háeyri og Skúmsstaðir